

Ipuin

**EULIA
‘TA ERLIA**

Ez zan lenengo aldi ikuztenziala, baikotza beren aldetik, ipuin onetako Eulia ‘ta Erlia.

Baña bein Erlia euenian beren Irian, lora baten gañian, bertaratu zan Eulia, ezaten:

- Ikusten dotzut zuzela zureguneko Irian, loren gañian ‘ta batzetuten dozunian zerbait bakarrik loretaitik biurtutenzarala, zuzen, etxera jareteko an eruaten dozuna, jarraituteko berriro lan lergarri orretan, euki barik jolasetako astirik. Orrelan zure bizi gustian.
- Nere aldetik – egia ezateko –ezan eben Euliak orrelako bizitza egiteko, oba izanlezke ez jaiotia.

Ixildun baten gero – itaiten zer ezanesken Erliak dan orreri – jarraitueben Euliak:

- Gu ez gau lotuta ezeri, iñori.
Juatengara edozein lekura, egiteko baikotzak naidoguna; bardin zartzengara gastelu baten, kortan, ipitengara sostegi, saran, uzteltze edo gaztai baten.
 - Ez daku bildurrik. Dakiu zelan mukertu, ezagututen dogulako gure erasotzaelleairi.
 - Gure arerio, audiengaitz, bibernakolurtegiairi, uztendiazzenairi Lur daneko jabiak, aserrestu, zoratuten dogu, gaitz danetakoain: begi-erre, sukarustelaz, ezkabiaz, ume-elbarriaz, aldogun gaitz gusteaikin, beti jakineixein zer gara gu, beinbez eurak baño gutxiago, gure betiko burruketan. Ta eukiko baleskegu zurein eztena, izangoleskegu Ludi'ko bildugarrienak.
 - Entzuten dozunez, zueik, Erliak, orain Erle otseiñak, izangolezkitsue, Euliak bezela ¡ASKEAKI!.
 - ¡Erle!: Ezandotzutenentzat ¿zer erantzun dakozu?.
-

Erlia, geratubarik beren lanian, batzen aldeben geiena loraitik, ixillik jarraituzan, entzunebenaz uzteneben baño geiago entzunebelako; batu ebenian loreitaitik, aldebena, ixillik, juanzan beren erletegira, oldoztuten:

Euliak 'ta Erliak

ez gara

ezin gara

izan bardiñak.

Baña, ipuin onetan, danori ez da dana, ez bada ezagututen zelan dan azkena, laburtzapena.

Euliak ez eukiebenian Erlitik erantxunik 'ta au juanzala beren etxera, oldostueben, arek, illuntzia eterrela 'ta erabagieben onena izango zala billatu leku on bat, gauerako berentzat, ikusi eben korta bat. Egaraskabaten an zartuzanian, illunian, ez eben ikuzi aurrian euena ¿Zer?: Armiamarren naspill aundibat. Onelan ba ikuzi-zan naspillatuta, 'ta ainbat geiago egiten eben alegiñak egoaikin 'ta

'ankaikin urteteko andik, geiago 'ta geiago naspillatutenzan, geratuteko mugi ezin. Begiratu ebenian alde gustietara, ikuzi eben, beste lau euli euzela bera lez, naspillatuta armiamarren zarean.

An, euliak batak bestiairi begira, ezatenzian: "Guk, ustengebeñak garala askeak ¿zelan izanleske geuzen geuzenez lotu-lotuta emen?.

- ¿Zelan izanleske une baten ikustendogu gauzela gauzenen?.

Orretan euzenian lau euli areik, ikuzi ebein beste sei euli zartuzala naspillan armiare aretan, 'ta ikustensiala mugi-ezin.

Geruau euli dan areik ikuzi ebein, an goian, agertuzala armiarma baltz audi bat, urtenzala an euan zulu batetik, ixillik. Armiarmak begiratu eben zeinbat euli elzatu eben gau aretan.

Gero ekinzan batzen, banan-banan euliak apariteko.

Orduerdian armiarmak amaitu eben beren aparia.

**Bakarrik ikustenzian beste egunian armiamarren
zarean amaika euli areiñ ondakiñak: buru-ezurrak,
egoak'ta anka zati batzuk.**

ONDOREN

**Zurtasuna
beinbe ez-da
aldatu biar
bearreztanatik**

ONTZATEGITXU
Lima, Perú